

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi za 2021 rok

Mława, kwiecień 2022

Wstęp.

Obowiązek dokonania corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi wynika z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2021 r., poz. 888 z późn. zm.)

Zgodnie z postanowieniami art. 9 tb powołanej ustawy analiza winna obejmować w szczególności:

- 1) możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- 2) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- 3) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych z uwzględnieniem wpływów, wydatków i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- 4) liczbę mieszkańców;
- 5) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 ustawy;
- 6) ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- 7) ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Z dniem 1 stycznia 2022 roku wszedł w życie obowiązek uwzględniania w analizie kolejnych elementów, a mianowicie:

- 8) uzyskanych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych;
- 9) masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunku masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

1. Prawo miejscowe w analizowanym okresie.

W roku 2021 na terenie gminy Miasto Mława w przedmiocie gospodarki odpadami komunalnymi obowiązywały:

- 1) uchwała Nr XVII/251/2020 Rady Miasta Mława z dnia 26 maja 2020 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Mława (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z 2020 r. poz. 6155),
- 2) uchwała Nr XX/297/2020 Rady Miasta Mława z dnia 28 września 2020 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu Miasta Mława i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z 2020 r. poz. 10188),

- 3) uchwała Nr XVII/253/2020 Rady Miasta Mława z dnia 26 maja 2020 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i stawek opłat (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z 2020 r. poz. 6157),
- 4) uchwała Nr XVII/254/2020 Rady Miasta Mława z dnia 26 maja 2020 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z 2020 r. poz. 6158),
- 5) uchwała Nr XVII/255/2020 Rady Miasta Mława z dnia 26 maja 2020 r. w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z 2020 r. poz. 6159),
- 6) uchwała Nr XV/232/2020 Rady Miasta Mława z dnia 14 marca 2020 r. w sprawie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z 2020 r. poz. 3851),
- 7) uchwała Nr XIX/283/2020 Rady Miasta Mława z dnia 18 sierpnia 2020 r. w sprawie określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych oraz odbierania odpadów komunalnych (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z 2020 r. poz. 8946).
- 8) uchwała Nr XXXIII/452/2021 Rady Miasta Mława z dnia 16 listopada 2021 r. w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z 2021 r. poz. 10221).

2. Gminny system gospodarki odpadami komunalnymi.

Wobec zmian stanu prawnego wprowadzonych ustawą z dnia 19 lipca 2019 roku o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r., poz. 1579) prawo miejscowe w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi zostało dostosowane do tych zmian w roku 2020 – podjęte wówczas uchwały weszły w życie z dniem 1 lipca 2020 roku. Zasadniczą i najważniejszą zmianą w odniesieniu do stanu poprzedniego było wprowadzenie powszechnego obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych na obszarze gminy, bez względu na indywidualne preferencje. Zakres selektywnego zbierania odpadów komunalnych odwzorowywał postanowienia ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach – Rada Miasta Mława nie nałożyła w tym względzie dodatkowych obowiązków. Równocześnie w roku 2020 wprowadzono inne istotne zmiany w gminnej gospodarce odpadami komunalnymi, niezależne od powołanych zmian stanu prawnego, a mianowicie:

- 1) objęto odbiorem odpadów organizowanym przez gminę części niezamieszkałe nieruchomości mieszanych,
- 2) dokonano wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi opartej na zużyciu wody w miejsce wcześniej funkcjonującej metody od mieszkańca,
- 3) wprowadzono limity przyjęcia w PSZOK w ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla odpadów rozbiórkowych i budowlanych (do 500 kg rocznie w odniesieniu do budynku jednorodzinnego i lokalu w zabudowie wielolokalowej) oraz dla zużytych opon (do 4 sztuk rocznie), które zaczęły obowiązywać od 1 stycznia 2021 roku.

Zmiany te wprowadzono w ramach realizacji wniosków z monitoringu i analiz gospodarki odpadami prowadzonych w okresie poprzedzającym, w celu uszczelnienia systemu odbioru odpadów organizowanego przez gminę oraz poprawy parametrów finansowania systemu.

Gromadzenie odpadów komunalnych, zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Mława, odbywało się w roku 2021:

- na nieruchomościach zamieszkałych zabudowanych budynkami jednorodziennymi w systemie pojemnikowo - workowym,
- na nieruchomościach zamieszkałych zabudowanych budynkami wielolokalowymi w systemie pojemnikowym,
- na nieruchomościach niezamieszkałych, bez względu na rodzaj zabudowy w systemie pojemnikowym.

Worki do selektywnego zbierania odpadów komunalnych dostarczane były w ramach zamówienia publicznego na odbieranie odpadów udzielonego przez gminę, natomiast zaopatrzenie nieruchomości w niezbędną liczbę pojemników obciążało właściciela nieruchomości.

Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości zamieszkałych naliczana była w oparciu o zużycie wody na nieruchomości (średniomiesięczne zużycie wody na cele bytowe z ostatnich 4 miesięcy) wg stawki 10,00 zł za 1 m³zużytej wody obowiązującej od 1 lipca 2020 r.

Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości niezamieszkałych (bądź w części niezamieszkałych), objętych odbiorem odpadów zorganizowanym przez gminę naliczana była od pojemnika o określonej pojemności wg stawek obowiązujących w II półroczu 2020 r. (pojemnik o pojemności 120 l – 6, 34 zł i proporcjonalnie wyższe stawki za większe pojemności). Minimalna opłata miesięczna dla przedsiębiorcy w zależności od lokalizacji wynosiła w zależności od częstotliwości odbiorów w przypadku budynku jednorodziennego 63,40 zł, w przypadku budynku wielolokalowego 88,76 zł. Maksymalna opłata od właścicieli nieruchomości niezamieszkałych ustalona była ustawowo na poziomie nie pozwalającym na pokrycie kosztów odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych i generalnie wiele samorządów wycofywało się z tego powodu z odbierania przez gminę odpadów komunalnych z tych nieruchomości. Na obszarze Miasta Mława odbiór odpadów komunalnych zorganizowany przez gminę z nieruchomości w części niezamieszkałych dotyczył wyłącznie nieruchomości mieszanych, czyli tych przypadków, w których nieuprawnione przenikanie odpadów do strumienia gminnego było nagminne i trudne do wyeliminowania. Właściciele pozostałych nieruchomości niezamieszkałych tj. nieruchomości w całości niezamieszkałych mieli obowiązek pozbywania się odpadów komunalnych w oparciu o umowę zawartą bezpośrednio z podmiotem uprawnionym do odbierania odpadów komunalnych na terenie miasta (wpisanych do Rejestru Działalności Regulowanej).

Właścicielom nieruchomości zamieszkałych, zabudowanych budynkami jednorodziennymi kompostującym bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym nadal przysługiwało częściowe zwolnienie z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w kwocie 6,00 zł odliczanej od kwoty miesięcznej opłaty. Z przywileju tego korzystało ok. 870 właścicieli nieruchomości deklarujących opłatę.

System gospodarki odpadami na terenie Miasta Mława w 2021 roku funkcjonował w oparciu o realizowane przez podmiot zewnętrzny:

- zamówienie publiczne udzielone na okres od 1 lipca 2020 r. do 30 czerwca 2021 r. uzupełnione, w związku z przedwczesnym wyczerpaniem zabezpieczonych środków, zamówieniem podobnym udzielonym na okres od 14 czerwca 2021 r. do 30 czerwca 2021 r.
- zamówienie publiczne udzielone na okres od 1 lipca 2021 r. do 31 grudnia 2022 r.

W ramach realizacji zamówień odpady komunalne były odbierane bezpośrednio od właścicieli nieruchomości i z Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych realizowano ich zagospodarowanie, a także prowadzono i utrzymywano Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych oraz dostarczano worki do selektywnego zbierania odpadów komunalnych dla właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami jednorodzinnymi. Usługi świadczyła firma NOVAGO Sp. z o.o. z siedzibą w Mławie, ul. Grzebskiego 10, korzystając w okresie I kwartału 2021 r. przy realizacji umowy z podwykonawcy. Częstotliwość odbioru wykonywana w ramach realizacji zamówienia była na nieco wyższym poziomie, niż minimalna przewidziana Regulaminem – z zabudowy jednorodzinnej odbiór odpadów realizowany był w systemie dwutygodniowym, z zabudowy wielolokalowej – jeden raz na tydzień. Dwukrotnie w ciągu roku zrealizowano także odbiór odpadów wielkogabarytowych i zużytych urządzeń AGD/RTV bezpośrednio od właściciela nieruchomości. Pełnozakresowy, stacjonarny Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych dostępny dla mieszkańców miasta prowadzony był do 30 czerwca 2021 r. pod adresem Uniszki Cegielnia 32A, natomiast od 1 lipca 2021 r. został uruchomiony ponownie na terenie miasta (ul. Płocka 102).

Usługa rozliczana była w oparciu o ceny jednostkowe za odbiór i zagospodarowanie 1 Mg odpadów danego rodzaju, a planowane koszty odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych po raz kolejny wzrosły dla zamówienia udzielonego na okres od 1 lipca 2021 r. o ok. 9,92% (roczny planowany ofertą/umową koszt to ok. 10 680 000,00 zł, poprzednio dla okresu rocznego była to kwota 9 719 568,00 zł). W pierwszym półroczu 2021 r. przekroczono plan dotyczący ilości odebranych odpadów, wskutek czego konieczne było zamówienie podobne obejmujące dwutygodniowy okres, którego koszt przekroczył 300 tys. zł. Natomiast w II półroczu odebrano odpady o mniejszej masie, niż planowano, wobec czego ponad 400 tys. zł zabezpieczonych na realizację zamówienia publicznego nie zostało wykorzystanych.

3. Liczba mieszkańców.

Wg stanu na 31.12.2021 r. liczba mieszkańców Miasta Mława wyniosła 29 424 osoby (źródło: rejestr mieszkańców). Mława ma swoją specyfikę - w mieście od kilku lat przebywa wielu cudzoziemców, którzy zatrudniani są w lokalnych przedsiębiorstwach. Z braku zameldowania brak jest możliwości trafnego oszacowania liczby cudzoziemców – w mieście mówi się o kilku tysiącach osób. Jest to czynnik mający istotny wpływ na gminną gospodarkę odpadami komunalnymi (więcej odpadów jest wytwarzanych, cudzoziemcy to grupa sprawiająca większą trudność weryfikacji luki w systemie w okresie kiedy obowiązywała metoda ustalania opłaty zależna od liczby osób zamieszkujących na nieruchomości tj. przed 1 lipca 2020 r.). Z uwagi na wprowadzenie metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi opartej na zużyciu wody od 1 lipca 2020 roku

w deklaracji w sprawie wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie są zbierane dane dotyczące liczby osób zamieszkujących nieruchomość. W momencie zmiany metody obliczania opłaty tj. na dzień 30 czerwca 2020 roku w systemie gminnym zadeklarowanych było 26 410 osób, co wskazuje, że pomijając osoby migrujące a nadal w mieście zameldowane luka w systemie mogła sięgać 20-30%.

4. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie wykonywali obowiązku wynikającego z art. 6 ust.1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, dla których gmina organizowała odbieranie odpadów komunalnych i opróżnianie.

Kontrolę wykonywania obowiązków wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wykonywała w 2021 przed wszystkim Straż Miejska. W przypadkach braku realizacji tych obowiązków Straż Miejska stosowała przysługujące środki prawne dostosowując ich rodzaj do wagi naruszenia oraz sytuacji podczas kontroli. W pierwszej kolejności właściciele nieruchomości wzywani byli do podjęcia wykonywania obowiązku oraz do usunięcia uchybień w wyznaczonym terminie. Jeżeli Kontrolowany dobrowolnie nie wykazał Straży Miejskiej usunięcia uchybień po upływie tego terminu następowała rekontrola. Właściciele nieruchomości chcąc uniknąć sankcji karnych z reguły uchybienia usuwają. W związku z powyższym w roku 2021 gmina nie organizowała odbioru odpadów komunalnych ani opróżniania zbiorników bezodpływowych w odniesieniu do właścicieli nieruchomości, o których mowa w art. 6 ust.1 ustawy.

5. Masa odpadów komunalnych wytworzonych w 2021 roku na terenie gminy.

Tabela 1. Ilość odpadów wytworzonych w 2021 roku na obszarze Miasta Mława

	Odpady komunalne selektywnie zebrane (Mg)	Odpady niesegregowane (zmieszane)(Mg)	Odpady budowlane i rozbiórkowe (Mg)	Łącznie	Odpady komunalne odebrane i zebrane przez Gminę / przez podmioty uprawnione(Mg)
Odpady komunalne odebrane od właścicieli nieruchomości przez gminę	3 451,6380	7 242,1300	0,0000	10 693,7680	11 210,6330
Odpady komunalne zebrane w PSZOK przez gminę	376,6540	0,0000	140,2110	516,8650	
Odpady komunalne odebrane od właścicieli nieruchomości przez podmioty uprawnione	153,7500	1 315,1800	0,0000	1 468,9300	1 534,9234
Odpady komunalne zebrane od właścicieli nieruchomości przez podmioty uprawnione	45,7034	0,0000	20,2900	65,9934	
Łącznie	4 027,7454	8 557,3100	160,5010	12 745,5564	12 745,5564

6. Masa odpadów komunalnych odebranych i zebranych na terenie gminy.

Tabela 2. Masa odpadów odebranych i zebranych w 2021 roku na obszarze Miasta Mława

ODPADY ODEBRANE		
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	276,00
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	61,20
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	795,95
15 01 07	Opakowania ze szkła	329,30
20 01 01	Papier i tektura	87,98
20 01 02	Szkło	169,34
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,358
20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,10
20 01 35*	Zużyte urządzenie elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	7,24
20 01 36	Zużyte urządzenie elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 20 01 35	3,20
20 01 39	Tworzywa sztuczne	142,94
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	1 412,32
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	140,80
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	8 557,31
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	178,66
ODPADY ODEBRANE RAZEM		12 162,698
ODPADY ZEBRANE W PSZOK		
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	67,46
16 01 03	Zużyte opony	10,91
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	79,891
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż 17 01 06	60,32
20 01 10	Odzież	3,99
20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,015
20 01 35*	Zużyte urządzenie elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	6,656
20 01 36	Zużyte urządzenie elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 20 01 35	8,58
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	62,785
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	216,258
ODPADY ZEBRANE W PSZOK RAZEM		516,865
ODPADY ZEBRANE, Z WYŁĄCZENIEM PSZOK		
15 01 04	Opakowania z metali	42,3934
16 01 03	Zużyte opony	0,25
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	14,58
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż 17 01 06	5,71
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	3,06
ODPADY ZEBRANE, Z WYŁĄCZENIEM PSZOK RAZEM		65,9934
ODPADY ODEBRANE I ZEBRANE, W TYM PSZOK, RAZEM		12 745,5564

7. Masa odpadów ulegających biodegradacji (20 02 01) - miejsce i sposób ich zagospodarowania.

Tabela 3. Odpady ulegające biodegradacji (20 02 01) w roku 2021 na terenie Miasta Mława

Rodzaj odpadu/masa	Instalacja komunalna, do której nastąpiło przekazanie odpadów	Masa przekazanych odpadów	Proces zagospodarowania
20 02 01 Odpady ulegające biodegradacji odebrane: 1 412,32 Mg zebrane w PSZOK: 62,785 Mg	Kompostownia Wola Pawłowska	609,29	R3 – recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania)
	Instalacja do kompostowania Zawisty Podleśne	695,66	
	Instalacja MPB Różanki	162,555	R12 – wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1-R11
	Razem	1 467,505	
	Magazyn	7,60	

8. Masa odpadów niesegregowanych oraz miejsce i sposób ich zagospodarowania.

Tabela 4. Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne w roku 2021 na terenie Miasta Mława

Rodzaj odpadu/masa	Instalacja komunalna, do której nastąpiło przekazanie odpadów	Masa przekazanych odpadów	Proces zagospodarowania
20 03 01 Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne odebrane: 8 557,31 Mg	Instalacja MPB Wola Pawłowska	2 036,08	R12 – wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1-R11
	Instalacja MPB Stawnica	553,90	
	Instalacja MPB Poświętne	2 896,13	
	Instalacja komunalna - sortownia Działdowo	3,62	
	Instalacja MPB Kobierniki	3 002,36	R13 – sporządzanie mieszanki lub mieszanie przed poddaniem odpadów któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycjach D1-D12
	Razem	8 492,09	
	Magazyn	65,22	

9. Przeznaczone do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno – biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Tabela 5. *Pozostałości z sortowania selektywnie odebranych odpadów przekazane do składowania*

Rodzaj odpadu/pochodzenie	Składowisko, do którego nastąpiło przekazanie odpadów	Masa przekazanych odpadów
19 12 12 Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11	Składowisko Różanki	0,3060
Pochodzenie: z sortowana odpadów selektywnie odebranych	Składowisko Kosiny Bartosowe	93,346

Tabela 6. *Pozostałości z przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych przekazane do składowania*

Rodzaj odpadu/pochodzenie	Masa przekazanych odpadów (Mg)
19 05 99 Inne niewymienione odpady	
Pochodzenie: z mechaniczno – biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych	1 141,79
19 12 12 Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11	
Pochodzenie: z mechaniczno – biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych	3 512,9382

10. Wskaźniki osiągnięte za 2021 rok.

Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych wyniósł 21,55%.

Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych wyniósł 99,44%.

Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania wyniósł 9,97%.

Poziom składowania odpadów komunalnych wyniósł 37,64%.

11. Edukacja ekologiczna w 2021 roku.

Główną bolączką gminnego systemu gospodarki odpadami jest niska jakość segregacji odpadów u źródła, w szczególności objawiająca się w budynkach wielolokalowych, czemu sprzyja niestety zbiorowa odpowiedzialność. W trakcie roku rozważano wprowadzenie

do systemu rozwiązań z kontrolą dostępu do pojemników służących zbieraniu odpadów, jednak są to rozwiązania bardzo kosztowne, co przy stosunkowo wysokiej stawce opłaty oraz wciąż deficytowym budżecie gospodarki odpadami okazuje się odległe.

Konieczna jest ciągła i systematyczna edukacja ekologiczna wszystkich grup społecznych. W 2021 roku w ramach działań edukacyjnych zorganizowano dla dzieci w wieku młodszym (5-10 lat) 8 spektakli edukacyjnych o tematyce ekologicznej pt. „W zielonej krainie OZ” w siedmiu placówkach oświatowych na terenie miasta. W spektaklach udział wzięło ponad 1000 dzieci.

Ponadto zakupiono 99 tablic informacyjno-edukacyjnych dotyczących prawidłowej segregacji odpadów komunalnych i przekazano je do użytkowania w miejscach gromadzenia odpadów zarządcom wielolokalowych zasobów mieszkaniowych na terenie miasta. Zakupiono także pojemnik w kształcie serca na zbieranie nakrętek – pojemnik został ustawiony w centrum miasta, w pobliżu Urzędu Miasta Mława i pełni rolę edukacyjną (selektywne zbieranie odpadów), jednocześnie wspierając inicjatywy społeczne.

12. Wydatki poniesione przez gminę w związku z odbieraniem, odzyskiem recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w 2021 roku.

Tabela 7. Wydatki poniesione przez gminę na funkcjonowanie systemu w 2021 roku.

Lp.	Rodzaj wydatku	(zł)
1.	<ul style="list-style-type: none"> - wynagrodzenie podmiotu odbierającego i zbierającego w PSZOK odpady komunalne od właścicieli nieruchomości objętych gminnym odbiorem, w tym także koszty zagospodarowania odebranych i zebranych odpadów komunalnych, - koszty utworzenia i utrzymania stacjonarnego punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych dostępnego dla mieszkańców ramach opłaty oraz koszty dostarczenia worków do segregacji (udzielane zamówienia publiczne obejmowały wszystkie elementy) 	9 787 866,78
2.	<ul style="list-style-type: none"> - wynagrodzenia osobowe pracowników obsługujących system gospodarki odpadami komunalnymi, - ubezpieczenia społeczne, - składki na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy, - odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, - szkolenia pracowników (w tym koszty podróży), 	347 995,71

3.	- serwis i nadzór autorski nad oprogramowaniem do obsługi Gospodarki Odpadami Komunalnymi	26 445,00
4.	- zakup materiałów i wyposażenia, - koszty zakupu materiałów biurowych,	31 038,37
	- działania edukacyjne	11 445,73
5.	- zakup usług pozostałych	4 157,54
	Razem wydatki	10 208 949,13

13. Dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w 2021 roku.

Dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od właścicieli nieruchomości objętych odbiorem odpadów zorganizowanym przez gminę zaplanowano na kwotę 9 243 500,00 zł . Faktycznie osiągnięto z tytułu opłaty dochód w kwocie 9 917 978,17 zł, tj. 107,30 % dochodu planowanego.

Do osiągnięcia dochodu większego, niż planowany przyczyniła się skuteczniejsza weryfikacja możliwa przy funkcjonowaniu metody opartej na zużyciu wody. Z uwagi na przyjęcie do podstawy średniego miesięcznego zużycia wody za okres czterech miesięcy poprzedzających złożenie deklaracji weryfikacja zadeklarowanego zużycia wody jest bardzo pracochłonna, a jej efekty następują ze znacznym opóźnieniem. Problemem natury formalnej przez część roku poprzedzającą kolejną zmianę ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach był także brak swobodniejszego dostępu do danych dotyczących zużycia wody ewidencjonowanych przez przedsiębiorstwo wodociągowo- kanalizacyjne. Konieczność prowadzenia postępowań administracyjnych w każdej sprawie dla pozyskania możliwości dostępu do tych danych znacznie komplikowała i przedłużała proces. Wraz ze zmianą ustawy stan w tym zakresie uległ zmianie na korzyść, co usprawni proces weryfikacji deklaracji w sprawie wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Wnioski z dotychczasowego stosowania metody obliczania opłaty opartej na zużyciu wody są pozytywne, dzięki zmianie metody deficyt środków uległ znacznemu zmniejszeniu, mimo dalszego wzrostu kosztów systemu. Jeśli chodzi o zużycie wody stanowiące podstawę obliczenia opłaty okazało się jednak, że przyjęte rozwiązanie powoduje powstawanie obowiązku złożenia nowej deklaracji w większości przypadków prawie co miesiąc. Obowiązek składania nowej deklaracji wykonywany był tylko w kilku procentach. Z drugiej strony weryfikacja zadeklarowanych danych była bardzo pracochłonna. Dlatego przed końcem roku nastąpiła zmiana prawa miejscowego zdeterminowana kolejną zmianą ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, przy okazji której zmieniono także zapisy dotyczące określania zużycia wody stanowiącego podstawę obliczenia opłaty i przyjęto za podstawę średnie miesięczne zużycie wody z poprzedniego roku kalendarzowego.

Zmiana ustawy wprowadziła ograniczenie kwoty opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla jednego gospodarstwa domowego, ustalonej na podstawie metody wodnej do 7,8% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę. Jest to drugie ograniczenie ustawowe odnoszące się do opłaty ustalonej na podstawie zużycia wody – po

wskaźniku ustalającym maksymalną stawkę opłaty. W przypadku pozostałych metod obowiązuje tylko ustawowe ograniczenie stawki opłaty.

Zmiany weszły w życie od 1 stycznia 2022 r. – zgodnie z prawem miejscowym uchwalonym w listopadzie 2021 wzrosła także stawka opłaty obowiązująca na terenie gminy z 10,00 zł do 12,50 zł za 1 m³ zużytej wody. Podwyżka ta nie byłaby konieczna, gdyby nie zmiany ustawowe dotyczące metody obliczania opłaty opartej na zużyciu wody.

14. Bilans finansowy gminnego systemu .

Finanse gminnego systemu uległy znacznej poprawie, jednak 2021 to był trzeci rok z rzędu, na koniec którego odnotowano deficyt środków. Deficyt na koniec 2021 roku wyniósł 290 970,96 zł, w związku z przewidywaniem deficytu Rada Miasta Mława w listopadzie 2021 roku podjęła stosowną uchwałę na okoliczność. Największy deficyt zanotowano w 2019 roku - przekroczył on kwotę 1,34 mln zł.

Tabela 8. Porównawcze zestawienie danych dotyczących gminnego systemu gospodarki odpadami za lata 2020 i 2021.

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12.2020	Stan na dzień 31.12.2021
1.	Liczba zadeklarowanych do systemu nieruchomości	4609	4660
2.	Liczba zadeklarowanych m ³ zużytej wody	84 080 m ³	81 550 m ³
3.	Liczba zadeklarowanych pojemników	1668	1818
4.	Liczba nieruchomości korzystających z ulgi za kompostowanie bioodpadów	870	879
5.	Dochód roczny z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	7 787 681,61 zł	9 917 978,17 zł
6.	Kwota poniesionych rocznych kosztów	8 718 616,10 zł	10 208 949,13 zł
	w tym:		
	kwota wynagrodzenia za odbieranie/zagospodarowanie odpadów	8 416 461,16 zł	9 787 866, 78 zł
7.	Kwota deficytu systemu w ujęciu rocznym	930 934,49 zł	290 970,96 zł

15. Możliwości przetwarzania niesegregowanych odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz pozostałości z sortowania i mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych.

Gmina nie posiada własnych instalacji służącej zagospodarowaniu odpadów komunalnych. Zagospodarowanie jest elementem zamówień publicznych udzielanych zewnętrznym podmiotom. Gmina wymaga, aby zagospodarowanie odpadów komunalnych odbywało się zgodnie z prawem, w szczególności zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami. W praktyce problemem okazują się limity przyjęć odpadów danego rodzaju na instalacjach, a czasem przejściowy brak umowy zapewniającej zagospodarowanie.

16. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami.

Gminny system gospodarki odpadami funkcjonuje poprawnie zarówno pod względem formalnym, jak i w praktyce. Jednak system jest bardzo kosztowny, konieczne wydatki powodują ustalanie stawki opłaty od 2019 roku na dość wysokim poziomie. Wyciszenie deficytu środków po raz kolejny zostało zaburzone zmianą ustawy i trudno z dużą trafnością planować wynik finansowy 2022 roku.

Biorąc pod uwagę rosnący wymagany od gmin poziom osiągniętego recyklingu i zasadniczą (niekorzystną) zmianę w sposobie jego obliczania podstawową potrzebą gminnego systemu jest poprawa jakości segregacji odpadów u źródła, a zatem w miejscu wytwarzania. Konieczne jest zwiększenie zasięgu, natężenia i katalogu działań edukacyjnych. W drugiej kolejności rozważyć należy wprowadzenie elementów wymuszających poprawę jakości segregacji w formie wyposażenia/urządzeń.

ZASTĘPCA BURMISTRZA
Szymon Zejer